

DÜNYAYI SEVMEK, ÖLÜMDEN KORKMAK*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

وَاللّٰهُ اِنَّكُمْ لَتُبَخِّلُوْنَ وَتُجَبِّنُوْنَ وَتُجْهَلُوْنَ وَاِنَّكُمْ

لَمِنْ رِيْحَانِ اللّٰهِ وَاِنَّ اٰخِرَ وَطَاةٍ وَّطِئْمَا رَبُّ

العالمين بوج

(حم. طب. ق. عن خولة بنت حكيم)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 456/1 (*Va'llàhi inneküm letübahhilûne, ve tücebbinûne, ve tücehhilûne, ve inneküm lemin reyhâni'llâhi, ve inne âhire vat'etin vatıehâ rabbü'l-âlemîne bi-veccin.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümleinizden razı olsun... Rahmetine cümlelerinizi mazhar eylesin... Peygamber SAS Efendimiz'in yolunda dâim eylesin...

Efendimiz Hazretleri'nin mübarek

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamazdan önce, Peygamber SAS Efendimiz'e sevgimizin, bağlılığımızın, saygımızın, ümmetliğimizin bir âciz, nâçiz nişânesi olmak üzere ruhuna hediye edilmek üzere ve onun cümle âlinin, pak temiz ashabının, etbâının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşid ve mürebbîleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyemize, sahâbe-i kirâmdan (*rıdvanu'llahi aleyhim ecmaîn*) kendisinden feyz aldığımız Hocamız Mehmed Zahid Kotku Hazretlerine kadar güzerân eylemiş olan silsilelerimiz mensublarının cümlesine ve onlara tâbi halifelerinin, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ruhlarına;

Beldemizde medfun bulunan sahâbe-i kirâmın, tâbîinin, salihlerin, evliyâullahın ruhlarına; fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına; cümle ashâb-ı hayrât u hasenâtın ve

hasseten içinde şu hadis dersimizi yaptığımız ibadethanenin bânisi İskender Paşa'nın ve tamir edenlerin, imar edenlerin, ayakta zinde tutanların, geliştiren ve güzelleştirenlerin ruhlarına;

Uzaktan, yakından buraya toplanıp, hadîs-i şerîf dinlemek üzere bulunan kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olmak üzere ve yaşayan biz müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun ömür sürüp, huzuruna sevdiği, razı olduğu, yüzü ak, alnı açık kullar olarak varmamıza vesile olması temennisiyle bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup hediye edelim, öyle başlayalım!

.....

a. Cimrilik, Korkaklık ve Cahillik

Metnini baş tarafta okumuş olduğumuz hadîs-i şerîf Taberânî'de, Beyhakî'de, Ahmed ibn-i Hanbel'de mevcut. *Rahmetu'llâhi aleyhim ecmaîn...* Allah bütün hadis râvilerine, alimlerine, bu din büyüklerimize rahmet eylesin.

Bu hadîs-i şerîfi Havle Binti Hakîm RA rivayet eylemiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹

¹ Tirmizi, Sünen, c.VII, s.142, no:1833; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.VI, s.408, no:27355; Taberani, Mu'cemü'l-Kebir, c.XXIV, s.238, no:609; Beyhaki, Sünenü'l-Kübra, c.X, s.202, no:20652; İshak ibn-i Rahaveyh, Müsned, c.V, s.46, no:2150; Hamîdî, Müsned, c.I, s.160, no:334; İbn-i Asakir, Mu'cem, c.I, s.248, no:498; Beyhaki, el-Esma' ve's-Sıfat, c.II, s.497, no:914; Heysemi, Mecmaü'z-Zevaid, c.X, s.28, no:16616; Hatib-i Bağdadi, *Tarih-i Bağdat*, c.V, s.300, no:2803; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimişk*, c.XLV, s.127; Havle bint-i Hakîm RA'dan.

وَاللّٰهُ اِنَّكُمْ لَتَبَخِلُوْنَ وَتُجَبِّنُوْنَ وَتُجْهَلُوْنَ وَاِنَّكُمْ
لَمِنْ رَيْحَانِ اللّٰهِ وَاِنَّ اٰخِرَ وَطَاةٍ وَطَيْهًا رَبُّ

الْعَالَمِينَ بَوَّجٍ

(حم. طب. ق. عن خولة بنت حكيم)

RE. 456/1 (*Va'llàhi inneküm letebhalûne ve tecbunûne ve techelûne, ve inneküm lemin reyhâni'llâhi, ve inne âhire vat'etin vatıehâ rabbü'l-âlemîne bi-veccin.*)

(*Va'llàhi*) “Allah’a yemin olsun ki, and olsun ki, (*letebhalûne ve tecbunûne ve techelûne*) siz cimrilik yapıyorsunuz, korkuyorsunuz ve cahillik ediyorsunuz.”

“Allah’a yemin ederim ki siz nekeslik, cimrilik yapıyorsunuz, korkaklık yapıyorsunuz ve cahillik ediyorsunuz.”

(*Ve inneküm lemin reyhâni'llâhi*) “Halbuki siz hiç şüphe yok ki, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin reyhanındansınız. (*Ve inne âhire vat'etin vatıehâ rabbü'l-âlemîne bi-veccin*) Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin arzda en son çiğnediği yer *Vecc* vadisi denilen yerdir.” Taif şehri civarı olmuş oluyor.

Buradaki kelimeleri dilimizin döndüğü kadar biraz açıklamaya çalışalım:

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.289, no:44518; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.424, no:25221.

Peygamber Efendimiz burada, bizim Allah indinde sevgili kullar olduğumuzu, kıymetimizin, kadrimizin, itibarımızın olduğunu yemin ederek bildiriyor:

“Siz, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin reyhanından-sınız.” Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin itibar ettiği yaratıklarsınız, sevdiği kimselersiniz. Ama, (*te-bhalûn*) bahillik, cimrilik ediyorsunuz.”

Allah tarafından sevildiğinizi, Allah’ın has hâlis kulları olduğunuzu bilmiyorsunuz da, Allah yolunda siz de ona sevgi ve bağlılık göstererek çalışmıyorsunuz. Paranızı Allah yoluna sarf etmiyorsunuz, elinizi açmıyorsunuz. Sevildiğinizi bilmiyorsunuz da, büyük mükâfatlara ereceğinizi anlayamıyorsunuz da, eliniz sıkı duruyor. Halbuki Allah’ın sevgili kullarıdır.

Demek ki cimrilik edenleri Allah sevmeyecek. Cimri olmamak lazım! Allah’ın bizi sevdiğini bilerek, biz de Allah yolunda malımızı canımızı saçabilmeliyiz. Çünkü bir insanın bir sözünün doğru veya eğri olduğuna hareketi delâlet eder. Bir insanın hakiki müslüman olduğuna muamelesi delâlet eder.

Nasıl muamele ediyor?

“—Çok seviyorum, çok seviyorum, çok seviyorum...” Sevginin ifadesi olarak ne yaptın, onu söyle?

Hiçbir şey yapmamış. Hatta acılı günümde yanıma gelmez, sevinçli günümde sevimcime ortak olmaz, yardıma muhtaç olduğum zaman gelip beni desteklemez, sıkıntıya düştüğüm

zaman gelip teselli etmez. “Seviyorum, seviyorum...” der ama ne kokar ne bulaşır. Sevgisinin alâmeti ne?

Öyle insanlar olur, evet yüzüne gılı gılı gülüyor, bir şeyler yapıyor ama muamelesinde bir şey yok, bir gelişme yok. Hareketler konuşacak. Biraz da sen sus, dilin sussun, hareketlerinden de belli olsun.

“—Allah’ı seviyorum.”

Sen Allah yolunda bir fedakârlık yaptın mı? Allah yolunda biraz para harcadın mı? Allah yolunda biraz terledin mi? Allah yolunda biraz sıkıntı yüklendin mi? Allah yolunda bazı zorlukları göze aldın mı? Allah yolunda canından, malından geçebilir misin? Hz. İbrahim gibi evlâdını feda edebilmeye razı olabilir misin? Oradan belli olacak.

“—Seviyorum, seviyorum...”

Herkes öyle diyor ama sevdiği hareketinden belli olacak.

Cimrilik ediyor, para sımsıkı elinde...

“—Ya bunu sana kim verdi?”

“—Allah verdi.”

“—Sen niye Allah yolunda vermiyorsun?”

Vermiyor. Fırsat bir kere eline geçti ya, fırsatı yakaladı, parayı vermiyor.

“—Yahu zenginsin, senin paranda fukaranın hakkı var.”

“—Nasıl olurmuş, ben kendim kazandım!”

Âyet-i kerîmede Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

(الزاريات: ١٩)

(*Ve fî emvâlihîm hakkun li's-sâili ve'l-mahrûm*)

“Zenginlerin malında, mahrum olanların, fakir fukaranın hakkı var.” (Zâriyât, 51/19)

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

(المعارج: ٢٤ - ٢٥)

(*Ve'llezîne fî emvâlihîm hakkun ma'lûm. Li's-sâili ve'l-mahrûm*)

“Onların mallarında mâlûm bir hak vardır. Dilenene ve mahrum olan, ihtiyacı olan insana vermek için.” (Meâric, 70/24-25)

Çünkü o malı da sana Allah verdi.

“—Yok ben kendim pazumun gücüyle, bileğimin gücüyle kazandım.”

Pekiye bileğinin gücünü, pazunun kuvvetini sana kim verdi?

“—Ha orasını düşünmedim.”

Düşünmedin ya... Sen felç olsaydın, elini kaldırıp da bir şey yapabilir miydin?

“—Ama hepsini kendi aklımla buldum.”

Pekiye sana akli kim verdi? Akli da Allah verdi.

Her şeyi veren Allah. Her şeyi veren O olduğuna göre, sen tepeden tırnağına kadar her şeyinle Allah'ınsın. Senin her şeyin de Allah'ın. Kimin

malını kimden esirgiyorsun? Kimi kimden kaçıyorsun, kimden esirgiyorsun? Bu sevgiye, muhabbete sığmaz.

O bakımdan ilk başta diyor ki: (*Va'llâhi inneküm le-tebhalûne*)

“And olsun, Allah’a yemin olsun ki siz cimrilik ediyorsunuz!” Bir.

İkincisi, (*ve tecbunûne*) “Korkaklık ediyorsunuz, korkuyorsunuz!” Korkmayın yahu! Allah Rabbiniz, “kulum” demiş, tevekkül edin, korur.

Hız. İbrâhim AS’ı ateşten korudu, Mûsâ AS’ı Firavun’dan korudu, deryadan geçirdi. Sevdiği kulları korur. Tevekkül et, dayan, korkma!

Korkacaksan Allah’tan kork. Korkacaksan, korkabildiğin kadar Allah’tan kork! Çünkü (*azîzün züntikâm*)’dır; Azizdir, intikam sahibidir. Eğer sen onun gazabına uğrarsan, ikâbına müstehak olursan, seni cezalandırmayı murad etti mi kimse engelleyemez. Nereye kaçarsan kaç, o ceza gelir. Kırk tane kilitli kapıdan içeriye girsen, orada saklansan sana azabı erişir. Çare yok. Korkacaksan ondan kork. Korkmayacaksan başkasından korkma! “Vız gelir, korkmam!” de. Büyüklerimiz öyle demişler.

Cebrâil AS, İbrâhim AS’a gelmiş;

“—Sana yardım edeyim.” demiş. İbrâhim AS:

“—Sen çekil aradan! Rabbim beni görmüyor mu? O bana yardım eder.” diyor.

Musa AS’ın ashabı arkalarına bakıyorlar:

“—Eyvah! Ordu geliyor!”

Firavun'un ordusu kılıçları çekmişler, şakır şakır, şakır şakır geliyorlar, kesecekler, kovalıyorlar. Çünkü ondan kaçan mazlum kimseler.

قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرَكُونَ

(الشعراء: ٦١)

(*Kàle ashàbu mûsâ innâ lemüdreku*) “Mûsâ AS’ın ashâbı dediler ki: Eyvah, yakalanacağız.” (Şuarâ, 26/61) Ne diyor Mûsâ AS:

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

(الشعراء: ٦٢)

(*Kàle kellâ*) “Asla! (*Inne maiye rabbî seyhedîn*) Rabbim yanımda, bize yardım edecek, o bize yol gösterecek.” (Şuarâ, 26/62) diye cevap veriyor.

Önü deniz, arkası düşman, nereden yol gösterecek bilmiyor ama, “Yol gösterecek!” diyor Hz. Musa AS.

Denizden yol gösterdi. Denizi açtı, karşıya geçtiler. Denizi açar, ateşte yaktırmaz, korur. Onun için başkasından korkmayacağız, Allah’tan korkacağız.

Kuldan korkuyor, tir tir titriyor, günahı işliyor; Allah’tan korkmuyor.

“—Kızım başını ört!”

“—Utanırım, korkarım, çekinirim.”

“—Ya Allah’tan utanmaz mısınız? Allah’tan korkmaz mısınız?

Allah’tan çekinmez misiniz?”

“—Oğlum namaz kıl!”

“—Utandırırım, korkarım, arkadaşlar alay eder.”

Etsinler yahu, etsinler... Allah'ın seveceği iş. Sen yapacağın işin kötü olmadığına bak, korkma!

Müslümanın vasıflarından bir tanesi:

وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ

(المائدة: ٥٤)

(*Ve lâ yehàfûne levmete lâim*) “Mü'minler öyle kimselerdir ki, hak yolda kınayanın kınamasından korkmazlar.” (Mâide, 5/54)

Kınarsa kınasın. Beğenmeyen küçük kızını vermesin, kendisi bilir. “İster beğensin ister beğenmesin; ben Rabbimin yolunca yürüyeyim de, onun rızasına uygun iş yapayım da ne olursa olsun.” der. Böyle olursa bu iş yürür.

O oradan korkuyor o günahı işliyor, bu buradan korkuyor bu günahı işliyor; hadi ortada bir sürü düzensizlik var. Geçinemeyeceğinden korkuyor, rüşvet alıyor; aç kalacağından korkuyor, hırsızlık ediyor. Hep Allah'tan korkmayıp başka şeylerden korkmaktan oluyor.

O halde müslüman nasıl olacak?

Bir, cimri olmayacak. İki, korkmayacak.

“—Öldürürler. Bir tanecik canım var, onu alırlar.” Zulmen öldürülürsen şehid olursun. Ne korkuyorsun?

Ölmek nasıl olsa bir gün olacak; var mı kaçan, var mı müstesnası? Şu cemaatin içinde “Ben

ölmeyeceğim.” diyen var mı? Hepimiz öleceğiz. Nasıl olsa bir gün öleceğiz.

Allah hayırlı, yolunda bir ölüm nasib etsin... Bizi günah üzere öldürmesin... Sevaplı bir iş yaparken, yolundayken, hoş hâl üzere, güzel bir şekilde ruhumuzu teslim etmeyi nasib etsin...

(*Ve techelûn*) Bir de “Cahillik ediyorsunuz!” buyuruyor. “Aklınız ermiyor. Allah yolunda yürüseniz ne faydalara ereceğinizi bilmiyorsunuz.” diyor.

(*Ve inneküm lemin reyhâni’llâhi*) “Halbuki siz Allah’ın nazarında mevki sahibisiniz. Kendi kıymetinizi bilmiyorsunuz da cimrilik ediyorsunuz, korkaklık ediyorsunuz, cahillik yapıyorsunuz.” diyor.

Sonra bir bilgi veriyor:

(*Ve inne âhire vat’etin vatiéhâ rabbü’l-âlemîne bi-veccin*) Bir yer adı. “Allah’ın, Rabbü’l-âlemîn’in en son çiğnediği yer, Vecc denilen yerdir.”

Kitabın açıklamasını yazan Hocamız:

“Bu *vataa* sözü iki mânaya gelebilir.” diyor. Bir; “Şekillendirip yarattığı yeryüzünde en son yarattığı yer” mânasına gelir. Tamam. Yeryüzünün hilkatinin en son kısmı, en tamam olduğu kısım gibi.

Veyahut ikinci bir mânâ; *vataa* ezmek, toprağı çiğnemek demek. “Kahrının tecelli edip de kahrettiği, çiğnediği, ezdiği yer” mânasına gelebilir.

Allah bizi kahrından mahfuz eylesin... Rahmetine mazhar eylesin... Azabından dünyada âhirette berî eylesin... Sevdiği kullarının zümresine dâhil eylesin...

Demek ki burada bizim en çok iftihar edip göğsümüzün kabaracağı, gözümüzün yaşaracağı cümle;

(*Ve inneküm lemin reyhâni'llâhi*) “Siz Allah’ın yanında itibar sahibisiniz, onun reyhanlarından bir reyhansınız, makbulsünüz.” Nasıl bizim yanımızda reyhan çiçeği güzelse, makbulse, hoş kokulu ise, beğenirsek, biz de Allah’ın öyle sevdiği, beğendiği mahlûklarız. Övmüş de, sevmiş de bizi yaratmış.

Kadrimizi bilelim, sevildiğimizi anlayalım, yolunca yürüyelim. Bu bizim için çok büyük bir iltifattır. Hor hakir mahluklar değiliz ki!

Hiç gazetelerde gördünüz mü: “Bugün üç tane karınca otomobil altında kaldı, ezildi.” diye yazıyorlar mı?

“—Yazmazlar hocam.” Niye yazmazlar?

“—Dünya kadar karınca var, karıncanın adedini kimse bilmez ve bir kıymeti yok.”

“—Şu kadar sivrisinek topluca katliam edildi.” Böyle bir haber okuyor musunuz?

Okumuyorsunuz. Kıymeti yok.

“—Şu kadar sirke sineği, biz evde yoktuk, sirke mutfakta açıkta kalmış, uçmuşlar uçmuşlar, sonra ölmüşler. Mutfak tezgahının üstü sinek ölüsü dolu. Hemen gazeteye haber verelim...”

“—Kıymeti yok hocam, habere değmez.” Neden?

Kıymetli varlıklar değil. Ama insanoğlu kıymetli varlık. Kadrini kıymetini bilmesi lazım.

b. Alimler ve İlim Öğrenenler

Bir başka hadîs-i şerîf hatırıma getiriverdi, bu en son sirke sineği sözü... Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:²

النَّاسُ عَالِمٌ وَمُتَعَلِّمٌ وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ هَمَجٌ لَا خَيْرَ فِيهِ

(الدارمی عن خالد بن معدان)

(*En-nâsü àlimün ve müteallimün*) “İnsanlar iki gruptur: Bir; bilen, öğreten... İki; bilmeyen, öğrenmeye çalışan... Birisi ilim menbaı, ilmi öğreten kimse; diğeri ilim talebesi... (*Vemâ beyne zâlike hemecün*) Gerisi hemecdir, (*lâ hayra fîhi*) onda hayır yoktur.”

Hemec ne demek?

Lügatlarda yazıyor ki; “sirke sineği” demek. Kalabalık uçuşurlar, sokmazlar, kan da emmez, bir şey de yapmazlar. Yalnız bulut gibi çöplüğün üstünde, üzümleri filan biraz bozuk bırakırsan kalabalık üstüne uçuşurlar.

İlim öğrenen, ilim öğretenin dışındaki insanlar sirke sineği gibi.

Tabire bak, Efendimiz’in hadîs-i şerîfinde öteki insanlar için geçen tabire dikkat edin!

İnsan ya ilim öğrenecek, Allah yolunda yürüyecek, bilgisini arttırıp tatbik edecek; ya

² Dârimi, *Sünen*, c.1, s.106, no:323; Hâlid ibn-i Ma’dân RA’dan.

da bildiğini başkasına öğretme çalışması içinde olacak. Gerisi sirke sineği gibi, sayısına hiç itibar olmayan kıymetsiz varlıklar olur. Çok kalabalık, şu kadar milyar insan; hiç kıymeti yok.

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

(يوسف: ١٠٣)

(*Ve mâ ekserü'n-nâsi ve levharaste bi-mü'minîn*)
“Ey Rasûlüm, ne kadar canın çekse, arzu etsen; insanların çoğu mü'min olmayacaklar!” (Yusuf, 12/103)

“—Ey Resûlüm! Boşuna hırs etme, telaş etme, uğraşma; insanların ekseriyeti, sen ne kadar çalışsan, çabalasan, çırpınsan müslüman olmayacaklar.”

Ekseriyeti nefsin peşinde, şeytanın peşinde, helâk olacak gidecek. Sirke sineği gibi... Bu kadar kalabalığın, akımın, cereyanın, paldır küldür yuvarlanıp gitmenin içinden kendimizi sıyrırırsak tehlikeden kurtulabiliriz. Kendimizi ilme verebilirsek, dine verebilirsek, Allah'ın yoluna verebilirsek, Allah yolunda çalışabilirsek kurtuluruz. Aksi takdirde binlerce, milyonlarca, milyarlarca helâk olan insan var; onlardan birisi de sen olursun, ötekisi olur, berikisi olur. Allah etmesin.

Gayret bizden. Gayret edeceğiz. Allah indinde itibarlı bir varlık olarak yaratıldığımızı bileceğiz, cimrilik etmeyeceğiz.

Cimrilik; malda cimrilik oluyor, gayrette cimrilik oluyor. Kalk, kalkamıyor. Namaz kıl, kılamıyor. Şu hayra koş, koşamıyor. Birazcık sıkıntı görse dönüp

gidiyor. Olmaz, sıkıntıdan da korkmayacak. Müslüman biraz sebatlı olacak. Sebat, sımsıkı ayağının bastığı yerden geri dönmeyecek. Verdiği sözden dönmeyecek. O vasıfta insanlar istiyoruz. Yoksa kıymeti yok, bir sürü insan var...

c. Ahir Zamanda Müslümanların Saldırıya Uğraması

Sözün gelişi, Peygamber Efendimiz'in yine bir başka hadîs-i şerîfini hatırlatıyor. Diyor ki Peygamber Efendimiz:³

يُوشِكُ الْأُمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ كَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا قَالَ قَائِلٌ وَمِنْ قِلَّةٍ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ قَالَ بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ وَلَكِنَّكُمْ غُثَاءٌ كَغُثَاءِ السَّيْلِ وَ لَيَنْزِعَنَّ اللَّهُ مِنْ صُدُورِ عَدُوِّكُمْ الْمَهَابَةَ مِنْكُمْ وَ لَيَقْدِفَنَّ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ فَقَالَ قَائِلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْوَهْنُ قَالَ حُبُّ الدُّنْيَا وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ

(د. عن ثوبان)

³ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.514, no:4297; Ahmed ibn-i Hanbel *Müsned*, c.V, s.278, no:22450; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.336; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.334, no:600; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.133, no:992; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.XV, s.53, no:38402; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.527, no:8977; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.182; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XIII, s.46, no:2811; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXIII, s.330; Sevban RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.132, no:30916; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXIV, s.281, no:27158.

(*Yûşikü'l-ümemü en tedââ aleyküm*)
“Ahir zamanda, başka ümmetler üzerinize
üşüşecekler; (*kemâ tedâa'l-ekeletü ilâ
kas'atihâ*) yemek yiyenlerin tabaktaki yemeğe
üşüşükleri gibi, sizin üzerinize çullanacaklar.”

(*Kâle kâilün*) Bunun üzerine, sahabe-i kirâm
Peygamber Efendimiz'e soruyorlar, diyorlar ki:

(*Ve min kılletin nahnü yevmeizin*) “Yâ
Rasûlallah, o zaman bizim adedimiz az mı
olacak?..” Adedimiz az olduğundan mı bizim
üstümüze çullanabilecekler?”

(*Bel entüm yevmeizin kesîrun*) “Hayır, bilakis o
zaman çok olacaksınız; (*ve lâkinneküm gusâün
kegusâi's-seyli*) fakat selin üzerindeki çör
çöp gibi dağınık ve değersiz olacaksınız. (*Ve
leyenzianna'llâhü min sudûri adüvvikümü'l-
mehâbete minküm*)

Allah düşmanınızın kalbinden sizin korkunuzu çekip
alacak, (*ve leyakzifenne'llâhu fî kulûbikümü'l-
vehn*) ve sizin kalbinize *vehn* bırakacak.”

(*Fekâle kâilün*) Orada bulunanlardan birisi dedi
ki:

(*Yâ rasûla'llâh, veme'l-vehnü*) “*Vehn* nedir ey
Allah'ın Rasülü?”

(*Kâle*) Buyurdular ki: (*Hubbü'd-dünyâ, ve
kerâhiyetü'l-mevt*) “Birincisi dünyayı sevmek,
ikincisi ölümden korkmak.” Öyle olmayacağız.

Bir grup has Müslüman, kıyamet kopuncaya kadar
bu dine bağlı olacak; hadis-i şerifte bildiriliyor.
Bu dine sımsıkı sarılmış olarak, dini yaşayan,
dini bilen, dini öğrenen, dini öğreten, dini

savunan, dini müdafaa edip yaymaya çalışan bir taife, bir grup insan kıyamet kopuncaya kadar olacak. Eksik kalmayacak, çünkü onlar insanlar arasında Allah'ın hücceti olacaklar.

“—O kullarım iyi oldular, siz niye olmadınız?” diye onlar nümune olarak mutlaka bulunacak.

İsterse öteki insanlar onlara yardım etsin, isterse etmesin, zarar vermeyecek. Aldırmayacaklar. Hak yolda geminin suları yara yara gittiği gibi sağlam bir şekilde sırât-ı müstakîmde dümdüz gidecekler. Adetleri az olabilir.

Allah bizi onlardan eylesin...

Bâtıl yollara sapmış, gevşek, selin üstündeki saman çöpü gibi kıymetsiz veya sirke tabağının üstünde uçuşan değersiz sinekler gibi olmayalım. Gittiğimiz yerde her birimizin bir işi, bir faydası olsun.

İlim adamısın, niye öğretmiyorsun? Etrafında bu kadar cahil insan var... Halk dini bilmiyor, dinden haberi yok. “Peygamberin kim?” diyorsun, “Hz. Ali” diyor. Yahu Hz. Ali iyi bir insan ama peygamber değil. Ahâlinin bir şeyden haberi yok. Anadolu’da bu caminin içindeki insanlar değil ki hepsi... Din nedir, iman nedir? Allah’ın azabı nedir, gazabı nedir? Haramı nedir, helali nedir? Hiç kimse bilmiyor. Cahil...

Evleniyorlar, gusül bilmiyor. Hocayı çağırmışlar; kelime-i şهادet getirmesini bilmiyor. Babası Amerika’ya, Fransa’ya göndermiş, tahsil görmüş, gelmiş; çocuk kibar, centilmen, ütülü pantolon giymesini biliyor, güzel sinekkaydı tıraş olmuş, papyon kravat takmış; din bilmiyor,

bir şeyden haberi yok. İman nedir, bilmiyor. Evlenecek, gusül etmesinden haberi yok. Cahillik bu kadar yaygın...

Sen biliyorsun, niye öğretmiyorsun? Sen Allah'ın sıhhat âfiyet verdiği kulsun, niye dine çalışmıyorsun?

Bir işçi biliyorum, arkadaşlarımdan öyle kimseler var, o muhitinde anlata anlata, mücadele ede ede, fikren hakkı söyleye söyleye bir grup meydana getirebiliyor. Koca tahsilli, şu kadar unvanı olan bir insan, beş para etmiyor, çünkü susuyor, konuşmuyor.

Kadınların eğitime ihtiyacı var. Erkeklerin eğitime öğretime ihtiyacı var. Çocukların eğitime öğretime ihtiyacı var. Ailelerin, köylünün, işçinin ihtiyacı var. Kimse haramı, helâli bilmiyor. Allah'ın gazabına uğrayacaklar, cehenneme düşecekler. Dinimiz unutulacak. İslâm yeryüzünden azalacak, çekilecek. İlk çıktığı yere, geriye doğru gidecek.

Nerede bizim hani Balkanlar, Tuna vilâyetimiz nerede? Ezanların okunduğu Belgradlar, Sofyalar, Kırımlar, Kafkasyalar, Şeyh Şamillerin yaşadığı yerler, Türkistanlar nerelerde? Ya Çin'in, ya Rus'un, ya Bulgar'ın eline geçti.

Nerede hani İspanya'da Endülüs müslümanları? Yok...

Bir ara Sicilya müslümanmış, Malta müslümanmış, nerede?.. Yok!

Türkiye de böyle giderse... Zaten Suriye öyle olmuş, Irak böyle olmuş... Kalmayacak yeryüzünde...

Sen ben çalışmazsak, Allah-u Teâlâ Hazretleri kadr ü kıymeti bilinmeyen nimeti insandan çekip alıyor:

“—Sen kıymetini bilmedin mi? Ver. Ben sana bir nimet verdim, onun kıymetini bilemedin, seni mahrum bırakıyorum!”

Arkasından felâketler yağıyor, her çeşit felâket...

d. Derdimizi Anlatamıyoruz

Allah’ın dinine çalışmak hepimizin boynumuzun borcudur. Memuriyetten de önce, işçilikten de önce, kazançtan da önce, her şeyden önce üstümüzde Allah’a kul olmak, Allah’ın dinine hizmet etmek vazifesi var.

Allah-u Teâlâ Hazretleri ayet-i kerimeyle bildiriyor:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

(الذاريات: ٥٦)

(*Ve mâ halaktü’l-cinne ve’l-inse illâ li-ya’budûn.*)

“Ben cinleri ve insanları başka bir şey için yaratmadım; ancak ve sadece bana ibadet etsinler diye yarattım.” (Zâriyat, 51/56) buyuruyor.

Başka bir şey için yaratılmış değiliz, vazifemiz Allah’a kulluk etmek... O Allah’a kulluk etmeyi yaparken, arada dosta düşmana muhtaç olmayayım diye çalışırsın, kazancını sağlarsın. Çalışırken de yine dilinle Allah’ın dinine hizmet edersin.

“—Dalmışız dünyaya, unutmuşuz âhireti...”

Olmaz! Âhîret bizim asıl işimiz. Asıl kazanç için koşacağımız yer âhîret.

Kimse çalışmıyor. Herkes kaçıyor.

“—Hadi gel, çalış!”

“—Benim işim var, bürom var.”

“—Hadi sen çalış!”

“—Benim dükkânım var.”

“—Hadi sen çalış!”

“—Benim memuriyetim var...”

E bu hayır işlerini kim götürecektir? Kim götürecektir bu hayır işlerini?

“—Beni de kayıttan sil.”

Arkadaşlar şikâyet ediyorlar. Bir şehre gittik, bir hayır cemiyeti kurmuşlar. İdare heyetine adam bulamıyorlar. Dünya kadar müslüman adam var, biliyorum camiler doluyor, orada da hayra gelmiyor.

Hepiniz bir derneğe gireceksiniz, bir yerde çalışacaksınız. Vazifeniz. Mahallenizdeki bir hayır derneğine, semtinizdeki bir hayır derneğine gireceksiniz, Allah rızası için çalışacaksınız.

Öyle;

“—Ben kendim çalışayım, çabalayayım, namazı kılayım, tesbihi çekeyim, cennete hop kapağı atayım...”

Atamazsınız ki, Allah engeller;

“—Sen niye kendi kendine böyle yaptın? Niye öteki müslümanları düşünmedin? Dön geri!” der.

Kardeşlerimizden birisinin kız kardeşi rüya görmüş. Rüyada ölmüş, kabirde melekler gelmiş; “Senin Rabbin kim?” Boynunu bükmüş, doğru düzgün bir tatminkâr cevap verememiş. Bir azarlamışlar, “Dön!” demişler, “Öğrenememişin, git öğren, gel!” demişler. Ter içinde uyanmış.

Rabbimizi bilmeden, yolunda çalışmadan ne yüzle gideceğiz?

Hepiniz çalışacaksınız.

“—Hocalar çalışsın, tamam.”

Öyle şey olur mu? Hocalar çalışsa, ateş olsa cirmi kadar yer yakar. Hoca ne yapabilir?

Camiden dışarıya zaten gidemez. Gitse kahveye giremez. Piyasaya giremez. Bu şehrin kaç milyon nüfusu var? Kaç tane hoca var? Her birine taksim etsen, şu hoca şu kadar milyon, böl; o kadar hocaya başa çıkmak mümkün değil. Adlarını okuyamaz.

Hepimiz çalışacağız. Hepiniz çalışacaksınız. Hepiniz bugün hemen gidin, sorun:

“—Bizim bu civarımızda hangi dernek var?”

Bir derneğe girin, çalışın. Bir hayır derneğine, hayırlı bir işe, Allah’ın razı geleceği bir işe... Zevke, eğlenceye, sefaya değil, biraz sıkıntıya, meşakkate gününüzün biraz vaktini ayırın bakalım.

Sabahtan çıkıyorsun evden, nereye gittin?

“—Hocam kabahatli bir yere gitmedim. Dükkânıma gittim.

İşime gittim.”

Peki, sabahtan akşama kadar dünya için çalıştın, âhirete ne zaman çalışacaksın? Senin kabahatin ahirete çalışmamak. Evet, kabahatli bir iş yapmıyorsun ama ahirete çalışmıyorsun.

Hiç kimse çalışmıyor. Koca bir şehir... Sordum:

“—Nüfusu ne kadar?”

“—Yüz elli bin...”

“—Yedi tane vakfa üye bulunamıyor mu? Vakfın idare heyetine yedi kişi çıkmıyor mu? Yedi tane adam yok mu burada?”

Var... Dünya kadar kıymetli kardeşlerimiz, hepsi tahsilli kardeşlerimiz; herkes yan çiziyor, kaytarıyor.

Nereden kaytarıyorsun?

Allah'ın vazifesinden kaytarıyorsun. Allah'ın yolundan kaytarıyorsun. Allah'a hizmetten geri kalıyorsun.

Lokmasını yiyorsun, elini açıyorsun, dua ediyorsun, hayır istiyorsun, sıhhat istiyorsun, âfiyet istiyorsun, hizmete gelince kaçırıyorsun. Böyle erkeklik olur mu? Böyle vefa olur mu? Böyle Müslümanlık olur mu?

Cahillik işte... Müslümanın Allah indinde itibarı var; cahil, cimrilik ediyor, korkaklık ediyor, cahillik ediyor. Öyle mi olur?

Sana ben şimdi çıkartsam, mor mor binliklerden yüz bin tane versem, etrafımda pervane gibi dönersin;

“—Ya bir şey yokken hoca bana yüz bin lira para verdi, Allah razı olsun, ne iyi adam, mâşaallah...”

Allah sana her gün, her an yüzbinlerle ölçülemeyecek ne nimetler veriyor; onlara bir şükür yok mu? Onlara karşı bir çalışma yok mu?

Çalışmamaya alışmışız.

Bir devletin başkanına sormuşlar da;

“—Sizin bu ülkeyi ne mahvetti?”

“—Nemelazım” demiş.

Lastikli konuşuyor. “Sorma, bunu söylemek bana gerekmez. Yoksa o söylenirse başım derde girer.” gibi bir mânaya geliyor. Ama o mânaya dememiş, “nemelazımcılık” demek istemiş.

O aldırıyor, bu aldırıyor, camiler harap... Bir ara harap değil miydi? Camiler harap.

Bugün Laleli'ye gittim. El-hamdü lillâh, hoşuma gitti. Evvelce gitmiştim, orada bir Roma harabesi, Bizans harabesi vardı, büyük bir taş temel, bu bizim caminin olduğu parsel kadar kocaman yer, daha büyük bir yer. Dairevî kesme taştan eski bir şey yapmışlar. Ne idi ise Almanlar gelmiş kazı yapmışlar, yapmışlar, yapmışlar... Ondan sonra yakmışlar kaçmışlar. Kazıyı yapanlar, kim bilir neler buldular, hazine mi buldular... Kazı barakasını da yakmışlar, sırta kadem basmışlar, kaçıp gitmişler.

Sen orada niye Alman'ı çalıştırıyorsun? Kendi memleketinin eserinde niye başında durmuyorsun, niye ne çıkardığına bakmıyorsun?

Tabii orayı kazacağız derken yanda da bir cami, o cami de temelinden oynamış, harap olmuş. Gâvurun eserini çıkartacağız derken, müslümanın camisi gmbrtye gitmiş.

zlmştm, birkaç yerde de söylemiştim. şimdi bu sefer arkadaşla gittik, baktım cami yeniden tamir ediliyor. Güzel, hoşuma gitti.

Camilerimiz harap. Kitaplarımız kese kağıdı yapılmış, leblebici külahı olmuş, toprağa gömülmüş, atılmış. Hep senin, benim mesuliyetsizliğimizden, nemelazımcılığımızdan.

alışacağız, sahip çıkacağız.

Allah'ın öyle gayretli kulları var; eline fermuarlı çantayı alıyor, bir yerde bir harap cami görmüş, onu imar edecek; kapı kapı dolaşıyor, başarıyor... Vakıflara gidiyor, dilekçe veriyor, belediyeye gidiyor, şöyle yapıyor, böyle yapıyor... Eh, arkasından bir şey bırakıyor: "şu camiyi bu yaptı..."

Ben Mahmutpaşa'da hatırlarım, İstanbul'un ilk alındığı zamanlarda yapılmış bir camiymiş, içinde ayakkabıcı dükkânları vardı. Parsel parsel parsel dükkânlar vardı. Bir Ermeni'nin malıymış diye duydum. O zaman tam mihrabının olduğunu yere de, o dükkânların ihtiyaç yeri lazım ya, yznumarayı kondurmuş. Belki de şuurla yaptı, belki de hiç aldırmadan yaptı. Sen ibadethanene bakmazsan Ermeni bakar mı? O mu kollayacak?

Bakmamışız, yıkılmış.

“—Bu kadar ibadethane bu şehre çoktur, yıkın!”

“—İçinde namaz kılan olmadıktan sonra çoktur, yıkın!”

Yıkılır tabii... Sen gitmemişsin, namaz kılmamışsın. Sen değil de senden büyükler yapmamış. Ama sonradan sahip çıkıldı, ortaya çıktı, kitabesi konuldu, büyük bir cami oldu. Demek ki sahip çıkılınca oluyor.

Çalışacağız. Gidiyorsun para istemeye, sırtın terliyor. Alışmamışsın, dilenci değilsin, bir şey değilsin, kendi kazancın iyi... Benim kazancım iyi, meselâ şahsen hiç kimsenin yardımına ihtiyacım yok. Zekât almam, ihtiyacım yok. Zekât verme durumundayım. Gidiyorsun birisinden para isteyeceksin, sırtı terliyor, alışmamışız. Anamdan babamdan bir şey istemeye alışmamışım.

“—Ya şu vakıf, şu iş olacak, para ver.” diyorum.

Karşıdaki nazlanıyor.

Ya zulümdür senin bana bu yaptığın... Ben de senin gibi haysiyetli bir insanım. Benim para isteyecek durumum yok ki... Para isteyecek adam değilim ki ben. Allah rızası için yüzümü kızartıyorum, istiyorum. Sen teşekkür et, geç yap bu işi.

Millet kendisini naza çekiyor.

“—Müslüman ol!”

“—İh...”

Kenara çekiliyor.

“—Namaz kıl!”

“—İh...”

“—Allah yolunda yürü, sevabını kazan.”

“—lıh...”

“—Ya etme eyleme, hadi gel camiye...”
arkasından ite kaka...

“—Yahu senin baban müftüydü, deden hocaydı, şeyhti. Sen niye böyle ite kaka geliyorsun? Sen kendin iyi müslüman ol, başkasını getir.”

Niye uğraştırıyorsunuz? Ben bırak seninle uğraşmayayım da gideyim şuradaki zibidi çocuklarla uğraşayım, dans eden, samba mı rumba mı, diskotek mi bilmem ne mi, ömrünü orada geçirenleri kurtarmaya çalışayım. Müslüman evladiyla uğraşmaktan sapıtmışları doğrultmaya imkân olmuyor ki, cevap vermeye imkân olmuyor ki...

Bir gazetemiz yok. Bir gazete çıkartalım dedik. Çıkartamaz mıyız, koca cemaat? Çıkartırız. Benim iki tane evim var, bir tanesini satarım; 15-20 milyon ben koyarım, sen koyarsın, bir gazete çıkartırız. Bir hesapladık, ölçtük, baktık, ne istiyor? Aşağı yukarı 1 milyar istiyor.

Gazete çıkartacağız. Ne Hürriyet’ten aşağı kalırım ne Milliyet’ten; çıkartırım evelallah. Ama para lazım!

Hadi ben dairemi ortaya koydum; herkes koysun, çıkartalım. Fazlasını koysun! “Eviden çıksın gitsin.” demiyorum, fazlasını koysun.

“—Hocam bu oturma yerim, bu kira gelme yerim, bu yazlığım, bu sonbaharlığım, bu kışlığım, bu ilkbaharlığım, bu Akdeniz’deki yazlığım, bu Karadeniz’deki yazlığım, bu Ege’deki yazlığım, bu bilmem neredeki yazlığım...”

Nasıl gideceğiz cennete? Fedakârlık yapacağız, çalışacağız.

Ben istemeden parayı vereceksin. Çalışan kimi görürsen veroraya, beni ne istettirip duruyorsun?

İşte cahilliğimizden cimrilik ediyoruz, korkuyoruz, cahillik ediyoruz. Halbuki Allah indinde ne mevkiimiz var, onları kaybediyoruz. Çalışan kazanır.

Fakir fukara kardeşler veriyor. Buraya talebe gelmiş, üstünde doğru düzgün giyimi yok, babasından aldığı harçlığın bir kısmını getiriyor;

“—Hocam şu cami tamir ediliyormuş, ben de sana yardım edeyim.”

Ya benim sözüm sana değil ki! Benim sözüm fabrikatör olup da fabrikasından bir hayır para ayırmayan, şuraya filanca şey olup da şöyle yapmayana... Yapana sözüm yok zaten. Ama sanki ondan istemişim gibi harçlığının yarısını getirmiş.

“—Al kardeşim, sen bunu al, kendin ye, ben daha sana para vereyim.”

Asıl yapabilecek olan yapsın! Sen oku, iyi beslen, iyi insan ol, zenginle... Zenginlediğin, elin feraha erdiği zaman sen de yardım et! Düşün “Ben bir zamanlar şu durumdaydım. Şimdi kim bilir benim gibi kaç tane kardeşim vardır...” de, ara bul. Sen de onlara yardım et. Şu anda senden istemiyorum.

Muhtaçtan istemiyoruz ama, müslümanların zengininde hakkı var.

Bizim Suudlu kardeşlerimiz, Kuveytli kardeşlerimiz uçağının tokmağını altından yapıyor. Hakkı var mı? Yok.

Nereden kazandı bu parayı? Madenlerden kazandı.

Madenlerin parası kimindi? Beytûlmâlindir. Petrolden kazandı.

Müslümanların hakkıdır. Sen onu altınla kaplayamazsın.

Atlıyor özel uçağına, İspanya'da bir oteli tepeden tırnağına kapatıyor, 30 bin dolar akşamı. Şarkıcı getiriyor, ona şarkı söylettiriyor, keyif yapıyor, sefa yapıyor. Hakkı yok!

İran şahı ölmüş, neyse hadi onun hakkında konuşmayalım...

Markos, mesela şimdi Filipinler'de devrilen, adamın 30 milyon dolar serveti varmış. Nereden topladın sen bunu? Sen neydin? O milletin parasını çaldı çırptı, 10 milyon dolar. Türkiye bütçesi gibi para çalmış çırpmış.

Pekiye o çalmış çırpmış, hırsız her yerde eksik olmaz, sen niye çaldırtıyorsun?

Bir de çaldırtmamak lazım. Bunun için herkesin çalışması lazım. Herkesin vazifesini bilmesi lazım. Herkesin tıkr tıkr sosyal vazifesini bilip çalışması lazım. "Üzerime düşen hizmet nedir?" diye çalışması lazım.

Anlatamıyoruz, anlatamıyoruz.

Atılmışım iki lâ-yefhemin meyanesine;

Zemîne anlatamam, âsumâne anlatamam!

“İki tane laf anlamazın arasına atılmışım. Yere anlatamam, göğe anlatamam.” diyor şair. Muallim Nâci’nin böyle bir sözü var.

*Beyân-ı maksad için yâre tercemânım var;
Belâyâ bak ki, onu tercemâna anlatamam!*

Bizim de hayırlı işler yapacak böyle bir idealist cemaatimiz var; ona anlatamıyoruz derdimizi... Yapacak, derdimizi anlatamıyoruz.

Peygamber Efendimiz böyle buyuruyor. Siz bilirsiniz.

e. Peygamber SAS Efendimiz’in Akrabalarını Sevmek

Abdulmuttalib ibn-i Rebia rivayet etmiş. Ahmed ibn-i Hanbel’de geçiyor. Peygamber SAS Efendimiz yemin ederek yine buyuruyor ki:⁴

وَاللّٰهِ لَا يَدْخُلُ قَلْبَ امْرِئٍ اِيْمَانٌ حَتّٰى يُحِبَّكُمْ لِلّٰهِ
وَلِقَرَابَتِيْ

(أحمد عن المطلب بن ربيعة)

RE. 456/2 (*Va’llâhi lâ yedhulü kalbe’mriin
îmânün, hattâ yuhibbeküm li’llâhi ve li-karâbetî*)

(*Vallâhi*) “Allah’a yemin olsun ki... (*Yedhulü kalbe’mriin*) Bir adamın kalbine girmez. (*Îmânün*) İman girmez. (*Hattâ yuhibbeküm*)

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.207, no:1777; Ahmed ibn-i Hanbel, *Fadailü’s-Sahabe*, c.II, s.918, no:1757; Abdulmuttalib ibn-i Rebia RA’dan.

Kenzü’l-Ummal, c.XII, s.104, no:34202; *Camiü’l-Ehadis*, c.XXII, s.430, no:25240.

li'llâhi) Allah için sizi sevmedikçe. (Ve *li-karâbetî*) Bana akraba olduğunuzdan dolayı sizi sevmedikçe...”

Peygamber Efendimiz Allah'ın peygamberiydi. Bu tarafa dönükken arkada olanları bilirdi. Yeminle söylüyor; “Ben arkamdan da görürüm!” diyor. Gösterince Allah gösterir, Allahu Teâlâ Hazretleri'nin sevgili kulu olunca...

İleriye doğru olacak şeyleri de bize bildirdi: “Kıyamet şöyle kopacak, şunlar olacak, bunlar olacak...” diye hadislerde hep okuyoruz. Devam edersek, belki bu sayfada da gelir. Tabii Peygamber Efendimiz kendisinden sonra ümmetin neler yapacağını da asır asır, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin bildirmesiyle biliyordu. Akrabasına, Kureyş cemaatine, yakınlarına diyor ki:

“Allah'a yemin olsun ki bir kişinin kalbine iman girmez, sizi Allah için ve bana yakınlığınızdan, akrabalığınızdan dolayı sevmedikçe.”

Aklınız alıyor mu bilmiyorum?

Almaz... Biz merhametli bir milletiz, el-hamdü lillâh katı kalpli değiliz. Peygamber Efendimiz'in kucağına alıp, öpüp sevdiği torununu şehid ettiler, kıtır kıtır kestiler. Olacak iş mi?

Peygamber Efendimiz'in hemen arkasından, gözünün bebeği, methettiği, övdüğü, makamına geçmiş olan Hz. Osman'ı Kur'an okuyup dururken şehid ettiler... *Radıya'llâhu anh...* Kanları Kur'ân-ı Kerîm'in üstüne damladı. Olacak iş mi, akıl alıyor mu?

Olmuş. İnsan rüya filan sanır, olmaz diye düşünür. Hz. Hasan Efendimiz'in başına o geldi. Hz. Hüseyin Efendimiz'in başına o şehidlik geldi. Hz. Ali Efendimiz'in başına o geldi.

Hz. Ömer Efendimiz'i hançerlediler, başına o geldi. Sordu:

“—Beni kim hançerledi?”

“—Bir İranlı köle...” dediler.

“—El-hamdü lillah, beni bir müslüman hançerlememiş.” diye sevindi.

Müslüman olsa üzülecek. Müslüman cehenneme girecek diye üzülecek. Öyle insanlardı. Ama kimisi şehid oldu, kimisi öyle gadirlere uğradı.

Bunları bildiği için Peygamber Efendimiz ikaz ediyor.

Bir insan bir insanı severse onu çevresiyle sever. Beni sevip beni davet ediyor, çocuğumu davet etmiyor. Olmaz ki; ben çocuğumla bir aradayım, beni ayıramazsın ki, senin için ben çocuğumdan vazgeçmem. İş bu sefer olmaz. Çocuğuyla beraber, Peygamber Efendimiz'in torununa, kucağına almış, sevmiş olduğu kişiye sen yan bakarak, “O peygamberdir onu seviyorum; bunu sevmiyorum.” diyemezsin ki. Olacak iş değil. Onu ikaz ediyor.

Onun için Peygamber Efendimiz'i severiz, sünnetini severiz, sülalesini severiz, soyunu severiz, adını severiz, hadisini severiz, yâdını severiz, her şeyini... Her şeyine canımız feda... Her şeyiyle seveceğiz.

Allah bize Efendimiz'in sevgisini ve yolunda gidenlerin sevgisini ihsan eylesin...

Tabii asil bir aile...

Medine-i Münevvere'ye evliyâullahtan bir zât geldi. Aç, Allah'ın sevgili kulu ama parası yok, haram yemiyor. Parasız pulsuz Medine-i Münevvere'ye geldi. Aç, halsiz, bîtap. Mescid-i Nebevî'de oturdu, baktı tâkati yok, teveccüh etti, dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah, senin beldene seni ziyarete geldim, açım!” Kabr-i Şerîf'e teveccüh etti, böyle iltica etti, dahâlet eyledi.

Açlıktan sızdı, uyukladı kaldı.

Biraz sonra omzuna birisi vuruyor, onu uyandırıyor. Uyanıyor, bakıyor, elinde bir tepsi, yüzü melek gibi güzel bir insan, öyle pırıl pırıl nurânî bir insan. Diyor ki:

“—Dedemize bizi şikâyet eden sen misin? Al, ye...” Demek ki Efendimiz torunlarına:

“—Benim bir sevgili misafirim var, Mescid-i Nebevî'de aç kalmış, hadi ona bir tepsi götürün!” demiş, o da tepsiyi almış gelmiş:

“—Dedemize bizi şikâyet eden sen misin? Al bakalım, hadi tepsinin içinde yiyecekler, buyur ye!” diyor.

Mânevî hayat böyle.

Şimdi kalkmış bir zibidi, kerâmeti inkâr ediyor:

“—Ya bu ne, bu ne?”

Kediyi ensesinden tutarsın, “Gel bakalım, bu yaptığın nedir?” diye gösterirsin. Yakalسام ensesinden de, göstersem:

“—İşte bu kerâmet! Allah’ın sevdiği kullara muamelesi işte böyle...”

Kerâmeti inkâr ediyor, onu inkâr ediyor, bunu inkâr ediyor.

“—Yahu senin bari dinden biraz bilgin var mı, azcık bir şeyler okudun mu?”

Bir şeyler okudu ama dinden hiç nasibi yok. Arapça bilmez, tasavvufa çatar, tasavvuf büyüklerine çatar, hadise çatar. Bir hadis söylersin;

“—Senedi ne?”

Sana ne senedinden? Senedini söylesem, anlayacak mısınız? Sen hadisin senediyle sepetiyle ilgili konuşacak adam mısınız?

Yeniden içtihat yapmaya kalkıyor. İçtihadın hakkına, salahiyetine sahip misin? Değil... Bilgisi bir avuç kadar bir şey, deryalarla baş etmeye kalkıyor.

Fuzûlî’nin dediği gibi:

*Pehlevanlar, bâd-pâlar seğridende her yana,
Tıfl hem cevlân eder, ammâ ağaçdan atı var.*

“Pehlivanlar, bahadırlar, süvariler atlara binip de cenk meydanında kılıç kuşanıp koştukları zaman, çocuk da heves eder, ağaçtan ata biner. “Deh deh, deh deh...” Heves ediyor ama çocuk, çomağa binmiş, altındaki at değil çomak...”

Allah bizi doğru yoldan ayırmasın. Hakkı göstereyim. Dininin inceliklerine âşinâ eylesin. Gafil ve cahil eylemesin. Küstah ve edepsiz eylemesin. Haddini bilmez eylemesin.

Efendimiz'in sülalesi de temiz.

“—Nikâhlı ailelerden tenasül ettim geldim. Benim ecdadımdan hiç gayr-i menkûf olarak, nikâhsız olarak bir muamele olmadı.” buyuruyor.

Peygamber Efendimiz hep meşru, muntazam, nikâhlı olarak asil bir şekilde geldi, öyle de devam etti.

İnsan hakikaten bir seyyid gördüğü zaman eriyip gidiyor. Edep, terbiye, güzel görünüş, nuraniyet; belli, o nasibini oradan almış, o sülaleye bağlı, belli oluyor. Elbet severiz.

Sonra Peygamber Efendimiz'in bir iltifatı oldu, şöyle buyurdu ki:⁵

أَلُ مُحَمَّدٍ كُلِّ تَقِيٍّ

(طس. عق. ك. في تاريخه، ق. وضعفه عن أنس)

RE. 4/9 (*Âlü muhammedin külli takiyyin*) “Muhammed'in âli, yâni benim soyum, her müttakî kimsedir.”

⁵ Taberânî, Mu'cemü'l-Evsat, c.III, s.338, no:3332; Mu'cemü's-Sağîr, c.I, s.199, no:318; Beyhakî, Sünenü'l-Kübrâ, c.II, s.152, no:2693; Temmâmü'r-Râzî, el-Fevâid, c.II, s.217, no:1567; İbn-i Hacer, Lisânü'l-Mîzân, c.VI, s.146, no:512; Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.I, s.418, no:1692; Heysemî, Mecmaü'z-Zevâid, c.X, s.475, no:17946; İbn-i Adiy, Kâmil fi'd-Duafâ, c.VII, s.41; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.177, no:5624; Keşfü'l-Hafâ, c.I, s.16, no:17; Câmiü'l-Ehâdîs, c.I, s.35, no:33.

Hani “Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî” diyoruz ya, âline de salât u selâm ediyoruz.

“Her takvâ sahibi kimse Peygamber SAS Efendimiz’in âlindendir.”

Ne güzel iltifat! Demek ki boynu bükük bir zenci olsa, bir dudağı yerde bir dudağı gökte bir Arap olsa, gözü çekik bir Çinli olsa, bir Endonezyalı olsa, bir Japonyalı olsa, müslüman olduktan sonra, takvâ ehliyse Efendimiz ona “Sanki benim âlimdir.” diye iltifat ediyor.

Allah bizi takvâ sahibi eylesin. Takvâ sahibi olup da Peygamber Efendimiz’in âli cümlesine girmeyi nasip eylesin...

f. Cehenneme Bir Giren Senelerce Yanacak

Deylemî, Abdullah ibn-i Ömer RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz yemin ederek buyuruyor ki:⁶

وَاللّٰهِ لَا يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ دَخَلَهَا حَتَّىٰ يَكُونُوا
فِيهَا أَحْقَابًا وَالْحُقْبُ بِضْعٌ وَثَمَانُونَ سَنَةً وَالسَّنَةُ
ثَلَاثَ مِائَةٍ وَسِتُّونَ يَوْمًا كُلُّ يَوْمٍ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا
تَعُدُّونَ

(الديلمى عن ابن عمر)

⁶ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.358, no:7029; İbn-i Hacer, *Lisânü'l- Mîzân*, c.III, s.106, no:350; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.X, s.725, no:18632; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.633, no:39543; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.430, no:25239.

RE. 456/3 (*Va'llàhi lâ yahrucü mine'n-nâri, men dehalehâ hattâ yekûnû fîhâ ahkâben, ve'l-hukubu bid'un ve semânûne seneten, ve's-senetü selâsü mietin ve sittûne yevmen, küllü yevmin keelfi senetin mimmâ teuddûn.*)

(*Vallâhi*) “Allah’a yemin olsun ki... (*Lâ yahrucü mine'n-nâri, men dehalehâ hattâ yekûnû fîhâ ahkâben*) Cehenneme bir adam girmeye görsün, kim oraya girerse, orada *ahkâben* kalmayınca çıkamaz. Cehenneme girmiş olanlar, orada *ahkâben* kalmadıkça dışarıya çıkmayacak.”

Ne demek, *ahkâben*? Birkaç *hukub*, hukublarca kalmadıkça... Hukup ne demek? Bir zaman ölçüsü. Biz meselâ asır diyoruz, yüzyıl demek. Bu, Araplar’ın o zamanda kullanılan bir zaman birimi.

Efendimiz arkasından söylüyor:

(*El-hukübü bid'un ve semânûne seneh*) *Hukub*, birkaç seksen senedir. (*Ve's-senetü selâsü mieti ve sittûne yevmen*) Bir senesi üç yüz altmış gündür.”

Kaç gün olduğunu bulmak için 80 küsurla 360’ı çarpacağız. Birkaç tane daha hukup olduğundan, en aşağı üçle çarpmak lazım; beş olur, yedi olur.

Ve arkasından da devam ediyor, buyuruyor ki:

(*Küllü yevmin keelfi senetin mimmâ teuddûn*) Ahiretin her bir günü ise, sizin bildiğiniz bin senedir.”

Demek ki âhiretin bir senesi 360 bin yıl oluyor. 80’le çarparsak; bilmem kaç milyon sene oluyor. Bir insan cehenneme düştü mü, artık şu

anda rakamını tam söyleyemeyeceğim kadar sene yanacak. Cehenneme kimler düşecek? Kâfirler gidecek, müşrikler gidecek; ebedî kalacaklar. Mü'minlerin kabahatlıları, edepsizleri kabahatinin, edepsizliğinin, günahının miktarınca yanacak, çıkacak.

Acaba az yanıp mı kurtulacak? İşte bu kadar, en azı bu. En azı bilmem kaç milyon sene yandıktan sonra çıkacak, kardeşlerim! Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi fazl u keremiyle, cehennemine hiç düşmeden cennetine ilk girenlere dâhil eylesin...

Bir girdi mi insan mahvolur. En aşağı bu kadar milyon sene yanacak. En aşağısı bu! Ebedî değil de bu kadar milyon sene...

Milyonun dile söylemesi kolaydır. Geçer mi gün? Geçmiyor. İnsan oruç tutuyor da yaz gününde ağzı kuruyor da bir türlü akşam gelmiyor... Bekle babam bekle... Geceleyin ağrı oluyor, bir türlü sabah gelmiyor. Sancıdan kıvranıyor, doktor gelse de sabah olsa da diye sabah olmuyor.

O kadar milyon sene nasıl geçecek? Geçmez.

Onun için cehennemden âzâd olmaya çalışacağız. Burada cenneti kazanmaya gayret edeceğiz. Burada bu dünyada ölmeden, fırsat elden kaçmadan, ecel gelip çatmadan cenneti kazanmaya çalışacağız, cehennemden kurtulmaya çalışacağız. Araştıracacağız.

Hiç sordun mu:

“—Allah'ın en çok sevdiği amel hangisidir?”

Hiç aklımıza gelmedi ki... En kazançlı işi sorduk.

En itibarlı mesleği sorduk. En iyi okulu sorduk. Her şeyin en güzelini aradık. “Baklavanın en meşhuru nerededir?” diye sorduk. Manzaranın en güzelini öğrendik. Malın en iyisini, her şeyin en iyisini biliyoruz

Biliyoruz da Allah’ın en çok sevdiği en güzel ameller hangileridir, sormadık. Girişmedik, çalışmadık. Eyvah! Ömür geçti, saç sakal ağardı; Allah yoluna bir güzel iş yapamadık. Benim hâlîm nice olur? Ben ölüversem, bu akşam ölüversem benim hâlîm nice olur?

Hiç elimde bir şey yok, bir sermaye yok, ahirete ben nasıl gideceğim? Hadi o kardeşimiz rüyada görmüş de kovmuşlar da dönmüş dünyaya... Ya ben ölüp gittikten sonra kabirde, “Rabbin kim?” diye sordukları zaman cevap veremezsem, oradan kovulursam, nereye gideceğim?

“—Bunlar olacak mı? Sağlam rivayetler mi?”

Âyetlerle sabit, hadislerle sabit. Bunlar olacak. Akıllı insan, bunlar olacağına göre tedbir alır. Akılsız insan da sallanır. Sallım sallım ortada sallanır.

“—Hele yarın bir gelsin, yarın yaparım.”

“—Hele bir emekli olayım, hacca giderim.”

“—Hele bir bilmem ne olsun, şöyle yaparım böyle yaparım...” der durur. İleriye doğru atar durur.

İleriye atmamalım! Hemen bugünden tezi yok, hatta şimdiden, bir taraftan vaaz dinleyelim bir taraftan kalbimizden, dilimizden Allah diyelim, bir şey yapalım. Sevaplı bir şey yapmaya çalışalım! Bir anımızı boş geçirmemeye çalışalım!

Birazcık birimiz bir gaflete düşersek, ötekimiz ikaz etsin:

“—Kardeşim sen ne yapıyorsun? Bu ölümlü dünyada değer mi böyle şeyle uğraşmaya? Gel Allah’ın yoluna; şu hayırlı işi yap. Gel beraber yapalım, sevabı beraber kazanalım.”

Şu İskender Paşa’ya imrenirim. Hocamız Rh.A. seneler senesi burada imamlık yapmıştı. Hicaz’a gider, toplanırız, tesbih çekeriz, dua olur, duada İskender Paşa’yı unutmaz. Ankara’ya gelir, unutmaz. Öbür tarafa gideriz, unutmaz. Bu İskender Paşa’ya giden sevaplara imreniyorum.

Neden? Cami yaptı. O camiye de Allah’ın bir salih kulu, bir zaman geldi, imam oldu. Allah bizlere de hayırlar nasib etsin. Ölüp gideceğiz...

İskender Paşa, Sultan Beyazıt’ın itibar ettiği, itimat ettiği bir adamdı. Beyazıt sefere gittiği zaman; “Gel bakalım, İstanbul’u sana emanet ettim.” diye bırakırdı. Güvenilir insandı. “Hadi İstanbul’un idaresini sana bıraktım, aman arkamdan iyi bak.” diye Sultan Beyazıt sefere öyle giderdi. İtibarlı bir insandı. Emrinde ne hizmetçiler vardı, ne paşaydı, hazinesi kim bilir neydi ama işte o da kara toprağa girdi. Kimse kalmıyor ki; ne padişah kalıyor, ne peygamber kalıyor, herkes göçüp gidiyor. Hızır AS müstesna. İsa AS’ın hâli özel bir durum. Herkes göçüp gidiyor.

Biz de arkamızdan hayırla anılmamıza vesile olacak, ahirette yüzümüzü güldürecek hayırlı işlere koşalım! Bırakalım bu dünyanın ufak tefek oyalayıcı, aldatıcı şeylerini; bırakalım bu gafletle, cehâletle ömürleri har vurup harman

savurmayı; Cenâb-ı Hakk'ın yolunda hayırlı işlere koşalım. Derneklere girelim. İnsanların doğru yola girmesine çalışalım. Kesemizin ağzını açalım, el birliğiyle hizmetler yapalım.

Caddemizi, evimizi barkımızı intizama, düzene sokalım. Çoluk çocuğumuzu güzel terbiye edelim, iyi terbiye edelim. Terbiyeli, akıllı uslu insanlar çoğalsın, memleket gül gülistan olsun. Çalışalım, burası dolsun, iyilikle taşsın, cihanın her tarafına hayır götürelim.

Şimdi utanıyorum, üzülüyorum, isim söylemeyeceğim, kökü dışarıda, yabancı bir dernek diyor ki:

“—Tarihî camilerimizi, tarihî çeşmelerimizi ihmal etmeyelim, onaralım, kurtaralım!”

Yazıklar olsun bize! Kökü dışarıda cemiyetlere mi kaldı bunları kurtarmak? Biz hayırların kadrosuyken onlara mı kaldı işler? Dedelerimizin yaptığı şeyi başkalarına mı korutturacağız?

Zelzele oldu, Amerika Çin'e yardım gönderdi de Çin yardımını kabul etmedi. “İstemeyiz yardımınızı!” dedi. Zelzele olmuş, çadır madır, bilmem ne... Çin yardımını kabul etmedi.

Bizim nerdeyse adımız mesleğimiz dilencilığe çıkacak. Ya yemem, içmem, istemem bir şey. Yemem, içmem, memlekette ot yerim! Eline bıçağı alıyor köylü bacılar, çayırdan köklüyor, bir otlar buluyor, akşam yiyor. Ne olacak! Zaten ekmek sıkıntısı yok, atıla atıla dağlar gibi ekmek oluyor. Kimseye ihtiyacımız yok ama haysiyetimizi, şerefimizi bulmamız lazım.

Çalışkan olmamız lazım. Kim oluyor onlar?

Bizim dedelerimiz hepsinden asil insanlardı, çünkü müslümandı, ötekisi müslümanın tırnağının ucu olamaz. Tırnağının altında kir bile olamaz. Dedelerimiz müslümandı. Onlar hâkimken dünyada sulh, sükûn vardı. Bunlar hâkimken silah fabrikası zarar etmesin diye adamlar harp çıkartıyor. Silah fabrikası zarar etmesin diye.

Bu ölenler? Ölsün. Ölürsa ölsün.

Parası artsın, silahı satılsın, parası dolsun, keyif yapacak. Miami'ye mi gidecek, Havai adalarına mı gidecek, bilmen hangi nerede ne zevki sefa yapacaksa, utanmadan içecek, utanmadan eğlenecek...Sanki kan içiyor... Çünkü silah satarak kazandı. Saadetleri başkalarının gözyaşlarına bağlı...

Bizim dedelerimiz öyle değildi; asil insanlardı, temiz insanlardı. Zulmetmemişlerdi. Bir düşman ülkesinden geçerken üzüm koparmışsa sahibini bulamamışsa üzümün parasını çıkınılayıp dalına asmıştı. Kimseye kem gözle bakmamıştı. Şimdi Afganistan'da anlatıyorlar da Rus askerlerinin müslüman ahâliye tecavüzlerini...

Bizim burası istilaya uğrarsa ne yaparız? Bizim butembelliğimizden, bizim bu cehâletimizden, bizim bu savurukluğumuzdan, bizim bu birbirimize buğzumuzdan, kinimizden, adâvetimizden yarın buraya da saldırırlarsa ne yaparız?

“—Hocam silahı alır, çarpıyoruz.”

Hangi silahı? Kendin yapabiliyor musun? İşte Amerika, İngiltere, Fransa vermiyor. Kendin yapacaksın. Kendi fabrikayı kendin yaparsın, sila-

hını kendin yaparsın, kendin de içinde çalışır-
sın, hem yersin hem içersin hem rahat edersin.

Paraları video teyplere harcadık, renkli televiz-
yonlara harcadık. O sahneleri görmeseydik kı-
yamet mi kopardı? Bütün millî servet gitti. İki-
de bir de bozulur...

Herkesin evinde milyonlar vardır. Bırakın video
teypleri, sigara paralarını bir yere biriktirseydik,
bugün Amerika gibi zengin ülke olurduk! Millî
serveti havaya üfürdük!

Bu kafayla gidersek adam olamayız. Hiç kimse
de söylemiyor.

Belki söylüyordur da ben duymuyorumdur...

Onun için biz aklımızı başımıza toplayacağız. He-
pimiz çalışacağız. Hepimiz faydalı insan olmaya
çalışacağız. Ama onun bunun alkışı için değil, Allah
sevsin diye. Allah'ın sevdiği işi bulmaya çalışaca-
ğız. Allah'ın razı geleceği işi bulmaya çalışacağız.

Allah bizi rızasını kazanmaya vesile olacak
amellere muvaffak eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

16. 03. 1986 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak
için tıklayınız.](#)

